

Schlotterbeck Kristóf gyermekei

I. rész

A „Családtörténet” újabb fejezete ősapánk, Schlotterbeck Kristóf gyermekeit mutatja be Réthy Pál, Lipót és Vilmos kivételével, akik egy-egy külön fejezetet „érdemelnek”. Az előzmények a Szarvas című fejezetben olvashatóak.

A korabeli könyvek, újságcikkek mellett két érdemi forrásra támaszkodtam:

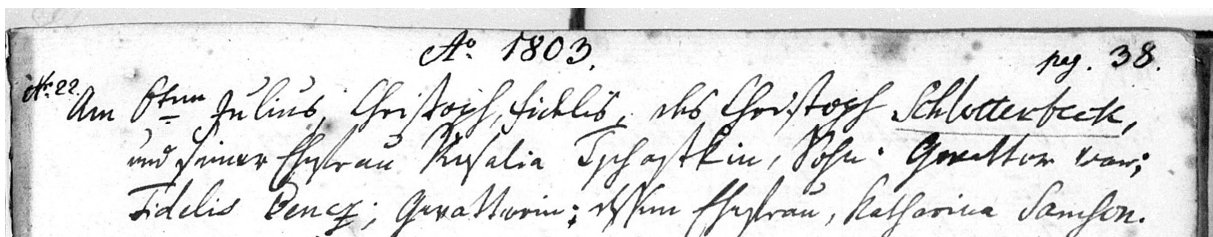
1. Schlotterbeck Kristóf naplója,
2. Réthy László családtörténeti könyve a XX. század elejéről.

A nevek mellett szereplő kódok (pl 3221) az adott személy leszármazására utal, míg a másik kód alapján a Family Search honlapon lehet megtalálni az illetőt. Vágjunk is bele!

Schlotterbeck Christoph Fidelius

K:	5
FS:	G4YQ-GVB
Sz:	Pest, 1803.
K:	Pest, 1803. július 6.
A.n.:	Scarsky Rozália
H:	Szarvas, 1806. október 10.

Kicsit érthetetlen, hogy az édesapa, Schlotterbeck Kristóf egy szóval sem említi Naplójában első fiuknak a születését. Viszont „jó hír”, hogy pár hónappal ezelőtt előkerült Christoph Fidelius keresztelési anyakönyve:

A keresztelésre a [mai] Deák téri német nyelvű evangélikus templomban került sor. Érdekes, hogy a morva származású anya nevét is teljesen németesen írták: *Rosalia Tschastkin*.

Fidelius hároméves korában elhunyt Szarvason. Ezt már említi az édesapa Naplója:

„**1806** augusztus 1. Szarvasról utaztam Bécs, Ulm, Stuttgart felé Stettenbe, születémet meglátogatni.

Szeptember 3. Szerencsésen oda érkeztem¹, szüleimet jólétben találtam, ott időztem 7 napig.

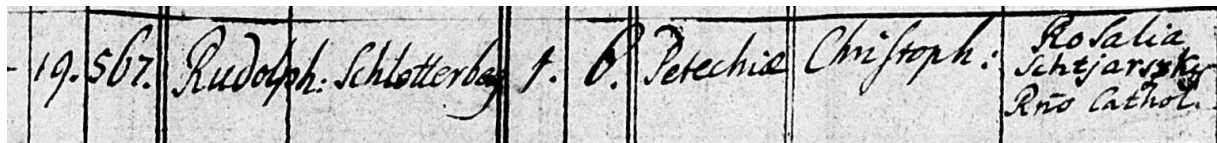
Szeptember 10-én fogtam a visszautazáshoz, hogy miféle nehézségeket álltam ki, egészen elhallgatom. **Amint Szarvast elhagyám, két szép egészséges gyermeket hagytam hátra, azokat azonban fájdalom, visszatértemkor, október 11-én halva találtam.** A fájdalmat is, melyet megtekintésükkor éreztem, mellőzöm.”

A fent említett másik gyerek Rudolf volt:

Schlotterbeck Rudolph

K: 6
FS: G4YQ-5HY
Sz: Pest, 1805.
K: Pest, 1805. március 10.
A.n.: Scarsky Rozália
H: Szarvas, 1806. szeptember 19.

A halotti anyakönyvi bejegyzés:

Schlotterbeck Antónia

K: 7
FS: G4Y7-7MD
Sz: Szarvas, 1811.
A.n.: Scarsky Rozália
F: Joannes Mazor
E: Szarvas, 1829. május 5.
H: Szarvas, 1831
T: Szarvas, 1831. december 6.

Kristóf naplójában ezt olvassuk:

„1824. május 9-én jött Endrődről Szarvason keresztül Szentandrásra a nagyváradi püspök báró Wurm, ahol 10-én tartózkodott. 11-én jött a püspök úr

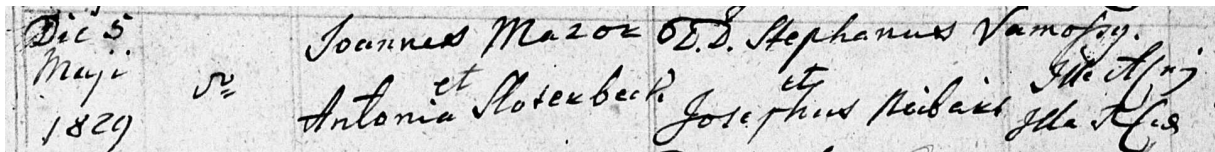
¹ 33 napig tartott az utazás Szarvasról Stettenbe és 31 napig vissza. M.

Szarvasra. Tartá a misét és confirmált körülbelül 60 kisebb nagyobb lelket, kik közt volt a mi **Antóniánk** is, ő Apolina nevet nyert.”

Van még egy bejegyzés 1827-ből is:

„Leányom **Antónia** [november] 4-én Pestről Schreffel bárónéval Pozsonyba utazott. 12-én kellemes szép idő, 13-án borult kellemetlen hóföregteg, aztán 25-ig ködös.”

Antónia 1829-ben, 18 évesen ment férjhez, és két év múlva, nagyon fiatalon már el is hunyt. A férjről, Joannes Mazorról sajnos semmit sem tudunk. A FamilySearch alapján talán a felvidéki Kálnóról (Losonc mellett) származott.

Schlotterbeck Susan

K: 8
Sz: Szarvas, 1812. január 22.
K: Szarvas, 1812. január 23.
A.n.: Scarsky Rozália

Schlotterbeck Rozália

K: 9
FS: G4Y7-SX8
Sz: Szarvas, 1823. március 1.
K: Szarvas, 1823. március 8,
A.n.: Scarsky Rozália
H: Gyula, 1873. augusztus 4.
T: Gyula, 1873. augusztus 5.

Kristóf naplója szerint Rozália tízhónapos korában súlyos beteg volt:

„[1824.] január 14. esti fél ötkor a mi kis **Rosalia** leányunkat hirtelen egy betegség lepte meg, sem mi sem az orvos nem tudtuk, hogy tulajdonképpen mi a baja. Beteg lett és elhalványult egyszerre, mint egy ütésre. 25 napig sírt és szenvedett kimondhatatlanul, sokat egész február 8. este. Akkor egy álomba esett melyből fel sem ébredt 15-e estéig, tehát 7 napig aludt. És ily sok éjjel

vagy 336 óra után mikor felébred, nem tudjuk jóllakatni. Ezért elég telt testű, de habár ennek már három hete, teljesen még nem egészséges.”

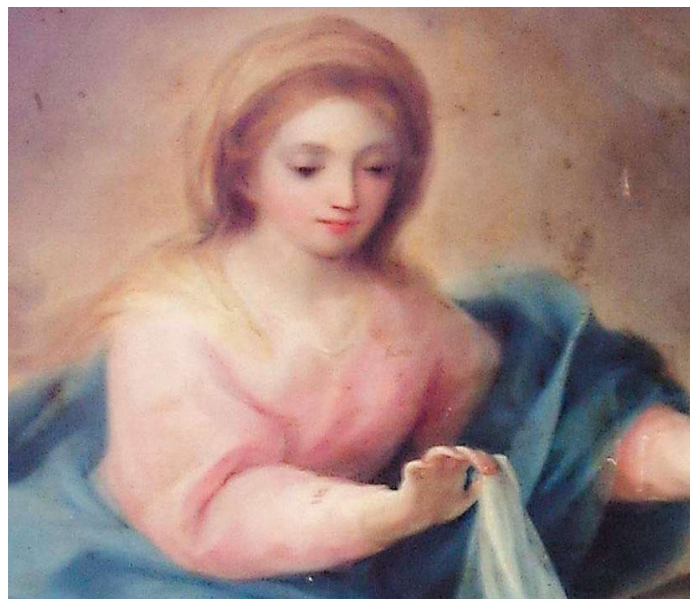
Réthy László könyvében ezt olvassuk róla:

„**Rozália**, szül. 1822-ben [valójában 1823-ban], † 1873 [a halotti anyakönyv szerint kolerában]. Dajkája gondatlansága következtében elvesztette hallását és beszélő képességét. Nagyon szép leány volt; a szarvasi róm. kath. templom Madonna képehez a festő a viruló szépségű néma leányt választotta mintául.”

Egy cikk a Békésmegyei Közlöny 1913. október 19-i számában.

Volt egy huguk is, Rozália. Mese-
szerű szépség. De süket néma. Az ő
arcának bűbája mosolyog a szarvasi ka-
tolikus templom oltárán, a szent Szűz
gloriájával . . .

A szarvasi Szent Klára katolikus plébánia² volt olyan kedves, és küldött egy meglehetősen jóminőségű fényképet az említett oltárképről:

A festmény fekete ruhában Assisi Szent Klárát ábrázolja.

„Klára (születési nevén: Chiara Offreduccio, katolikus nevén Assisi Szent Klára, Assisi, 1194. július 16. – 1253. augusztus 11.) középkori itáliai apáca, Assisi Ferenc egyik korai követője, a róla elnevezett apácarend megalapítója.”³

² <https://szentklaraszarvas.hu/>

³ Wikipedia - https://hu.wikipedia.org/wiki/Assisi_Szent_Kl%C3%A1ra

A festő minden valószínűség szerint Schöffl József Ágoston (1809-1888) volt. A kompozíció a következő:

- **A központi alak:** Szent Klára szerzetesi habitusban látható, térdelő testhelyzetben.
- **A puttó és a virág:** Egy angyalka (puttó) nyújt át neki egy **fehér liliomot**. A liliom a keresztény ikonográfiában a szüzesség, a lelki tisztaság és az Istennek szentelt élet jelképe – ez Klára esetében a ferences eszmeiség melletti elköteleződését szimbolizálja.
- **A Madonna:** A kép felső részén, a felhők között megjelenik a **Szűzanya (a Madonna)**, aki oltalmazóan és jóváhagyólag tekint le a jelenetre. Ez a kompozíció azt sugallja, hogy Klára földi élete és fogadalma égi áldásban részesül.
- **A süketnémaság és a kisugárzás: A korabeli festészetben a fogyatékosággal élő,** de nemeslelkű fiatalokat gyakran övezte egyfajta misztikus tisztelet, a "tisztalélek" szimbólumaként tekintettek rájuk. Egy süketnéma lány égi, szótlán nyugalma és ártatlansága ideális inspirációt nyújthatott Schöffl Józsefnek a Madonna megformálásához.

Miért ez a jelenet? Ez az ábrázolásmód a barokk és klasszicista egyházművészetben a "Szentek megdicsőülése" vagy "Látomása" típusú képek közé tartozik. Nem egy történelmi eseményt (mint a szaracénok elűzése), hanem Klára lelki állapotát és égi pártfogását mutatja be.

A megrendelő, **Bolza József gróf** és felesége, Batthyány Anna valószínűleg egy olyan képet kívánt a templomba, amely a rendalapító alázatát és tisztaságát állítja példaként a hívek elé.⁴

Schlotterbeck Johanna

K:	1
FS:	G4Y7-36S
Sz:	Szarvas, 1807. február 5.
K:	Szarvas, 1807. február 8.
A.n.:	Scarsky Rozália
F:	Schweitzer Ferenc I. (*Vámosderecske a mai Burgenlandban [?], 1801, +Gyula, 1873. február 22.)
E:	Szarvas, 1828. május 1.
H:	Gyula, 1890. február 8.
R:	Réthy (sz. Schlotterbeck) Pál, Lipót és Vilmos testvére

⁴ 2026. március 4., Gemini 3

Johanna életéről nem találtam semmilyen információt, pedig „feltúrtam” az Arcanumot. Férjéről is csak annyi derült ki, hogy Gyulán volt vaskereskedő.

Egy fontos hír 1870-ből:

„A békesmegyei gazd. egylet Gyulán 1870-ik évi octóber 16-, 17- és 18-án tartott termény-és iparmű kiállításán [...] Schweitzer Ferenc gyulai kereskedő téli káposzta-, tök- és karfiolért dicsérő oklevelet kapott.”⁵

Haláláról így emlékezett meg a helyi sajtó:

"Schweitzer Ferencz vaskereskedő e hó [1873. február] 22-én hunyt el hosszas betegség után élte 73-ik évében. — A munkás polgár iránti nagyrabecsülésnek jelét és családja iránti részvétét tanusítá a temetésen egybegyűltek nagy száma. — Nyugodjanak békében porai a gondos apának és fáradhatatlan polgárnak.”⁶

A házaspárnak nyolc gyermeke született, akik közül négy élte meg a serdülőkort. Háromról nem tudunk semmit, így maradt egy említésre méltó gyermek.

Schweitzer Alojzia

K:	12
FS:	GHJH-CKB
Sz:	Gyula, 1834. június 14.
K:	Gyula, 1834. június 15.
A.n.:	Schlotterbeck Johanna
F:	zabolai Császár Károly I. (*Szudriás, 1913-tól Bágaszederjes Krassó-Szörény vármegyében, +1899. október előtt?)
E:	Gyula, 1850. december 12.
H:	Gyula, 1900. december 14.
T:	Gyula, 1900. december 15.
R:	Réthy Béla I. unokatestvére

Alojziáról nincs információ, a férje erdélyi születésű (Szudriás, Krassó-Szörény vármegye). A házassági anyakönyvben fűszerárusként szerepel.

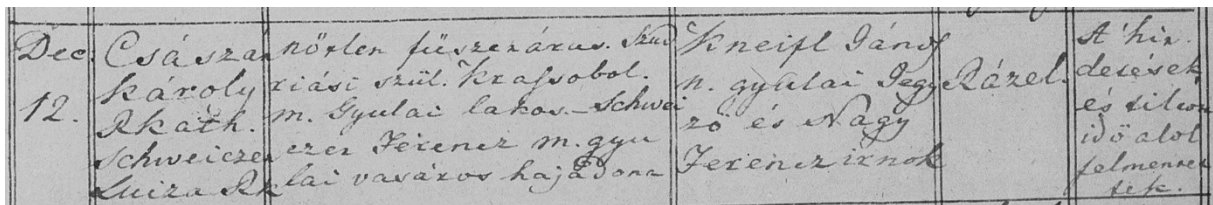
⁵ https://adt.arcanum.com/hu/view/Bekes_1870/?query=TEXT%3D%28%22schweitzer+ferenc%22%29+DATE%3D%281870-01-01--1875-12-10%29&pg=173&layout=s

⁶ https://adt.arcanum.com/hu/view/Bekes_1873/?query=TEXT%3D%28%22schweitzer+ferencz+vaskeresked%28%29+DATE%3D%281873-01-01--1873-12-31%29&pg=34&layout=s

A család első tagja Gyulán valószínűleg zabolai Császár Ferenc I. volt, aki a szintén Krassó-Szörény vármegyei Oravicabányán született 1822-ben. Felnőtt korában Gyulán nyitott fűszerkereskedést, és ott is hunyt el 1867. február 7-én.⁷ Ő talán Alojzia férjének (Károly I.) testvére lehetett, de biztosan nem az apja (tekintettel arra, hogy az 1850. évi házasságkötés idején is még csak 28 éves volt).

Az Erdélyi örmény gyökerek c. folyóiratban kétszer is utalnak arra, hogy a zabolai Császár család örmény származású lett volna. Erre én semmilyen bizonyítékot nem találtam, sőt megemlítem, hogy Oravicabányán leginkább tiroli származású bányászok és románok éltek.

Lentebb Alojzia és Károly házassági anyakönyvi bejegyzése. Feltűnő, hogy Alojzia még csak 16 és 1/2 éves volt az esküvő idején. Az is szokatlan, hogy az ifjú pár felmentést kapott a kihirdetés és a várakozási idő alól.

A következő képen Alojzia gyászjelentése 1900-ból:

CSÁSZÁR GYULA és neje Biluska Ágnes, valamint gyermekeik: **Károly, Erzsike és Lajoska;** Dr. **Császár Ferencz** és fia **Ferencz;** **Császár Károly,** valamint az elhunyt testvérei és számos rokon, barátné és ismerős nevében is a fájdalom sulya alatt megtört szívvel bánatba borulva tudatják a felejthetetlen jó anya, nagyanya és anyós, illetőleg jó testvér és rokonnak

ÖZV. CSÁSZÁR KÁROLYNÉ
szül. SCHWEITZER ALOJZIÁNAK

folyó hó 14-ikén reggel $\frac{1}{4}$ 3 órakor életének 66-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A felejthetetlen drága halott hült teteme folyó hó 15-én délután $\frac{1}{2}$ 4 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni, mely után elporladozó földi maradványai a Szent-Kereszt temetőben levő családi sírboltban fog a boldog feltámadás vigasztaló reményével örök nyugalomra elhelyeztetni.

Gyula, 1900. december 14.

⁷⁷ Bálintné Kovács Júlia: Gondolatok a gyulai Ladics házról, és a városban lakó valós, vagy csak feltételezett örményekről. In: Erdélyi örmény gyökerek, 2014. május

Haláláról így számolt be a Békés c. újság:

Halálozás. A gyulai régi előkelő patricziusi családoknak széles körben ösmert derék nőtagjának halála kelt szerettei s kiterjedt családi körben nagy részvétet. Hosszas, súlyos betegség előzte meg özv. *Császár Károlyné Schweitzer Alojzia* halálát, mely péntek virradóra következett be. Temetése tegnap délután volt nagy közönség részvételével. A család

Császár Gyula I.

K: 121
Sz: Gyula, 1852. június 6.
A.n.: Schweitzer Alojzia
F: Novotny Róza (1867-1899.)
R: Réthy Imre I. másodunokatestvére
(51 év eltolódás)

Az egyik gyermekük keresztelési okiratából annyit tudunk meg, hogy Gyula 1889-ben Gyulán volt pék.

Császár Ferenc II.

K: 122
FS: GHJH-FF9
Sz: Gyula, 1853. október 8.
A.n.: Schweitzer Alojzia
F1: Schröder Mária (*1865, +1900. decembere előtt)
F2: Gönczöl Matild (1871-1950.)
H: Gyula, 1919. december 5.

Ferenc orvos volt, de nem volt egyszerű megszereznie a diplomát. Ezt mutatja a Békés c. újságban 1882. szeptemberében megjelent gúnyos levél. (A hasonló stílusú válsz közlésétől eltekintek.)

„Tekintetes, nemes, nemzeti vitézlett vitéztlő és vitéztlendő Zabolai, Zabolai Császár Ferencz urnak eő nagyságának.

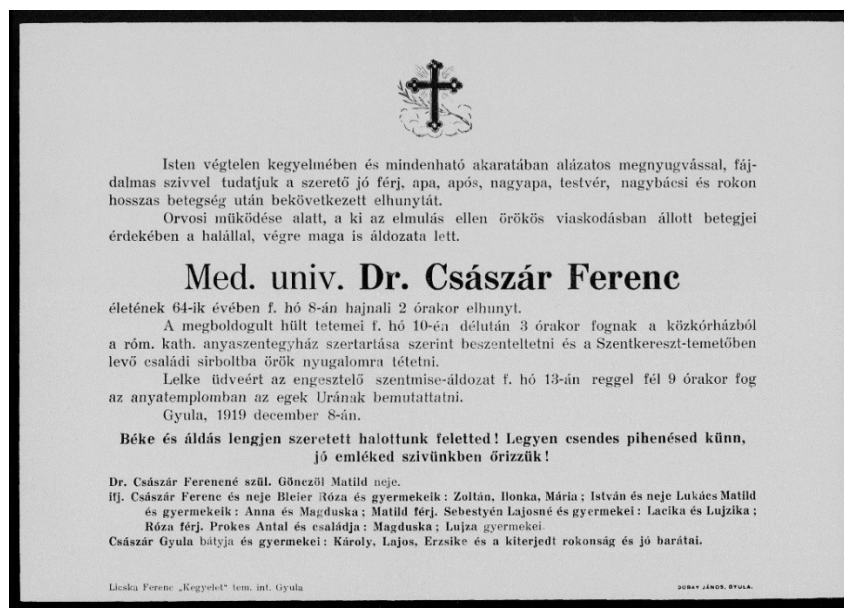
Helyben.

Nagyérdemű kolléga!

Meghajtok nemes lelked előtt, bámulom fenn költ szellemedet s önzetlen emberbaráti nemes szeretetedet. Hiszen akkor midőn mi ketten itt vagyunk s te a szenvedő embereket segítségért mégis Dobostra és Sarkadra küldöd, ezzel elismered hogy kettőnk tudománya együtt véve nem ér egy pipadohányt. Hiszen mikor te hosszú évek óta még mindig a szigorló állapot korlátoltságában vesztegleni látod jónak, akkor is azon nemes szándék vezérel, hogy minél később juss azon helyzetbe, hogy embertársaidban kárt tehess.

Oh! bámulandó nagysága az önzetlenségnek!

Hanem Bruder! . . . egyet azonban mégis csak restellek! Restellem, hogy az a Rottmann téged úgy lefűzőtt. A zsidó megmutatta, hogy benne több tisztesség és önértzet van, mint benned.”

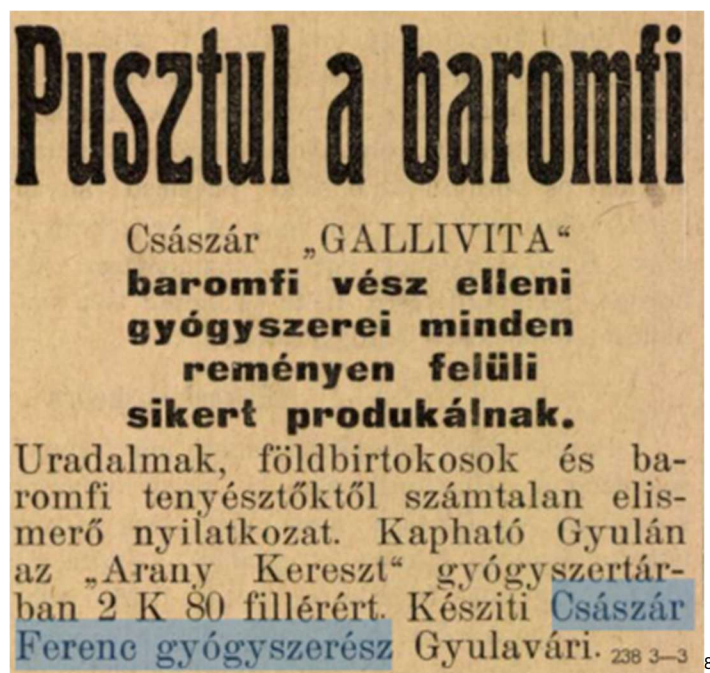
Császár Ferenc III.

K: 1221
FS: GHVQ-6XR
Sz: Gyula, 1885. október 1.
A.n.: Schröder Mária
F: Bleyer Mária
H: Budapest, 1959. október 8.
R: Réthy Imre II. (ez vagyok én) harmadunokatestvére
(69 év eltolódás)

A feleség adatai:

Sz: Dunaföldvár, 1891. december 3.
E: Dunaföldvár, 1911. november 23.
K: Gyula, 1919. szeptember 18. (áttérés izraelita vallásról)
H: Budapest, 1969. november 18.

Az első hír 1916-ból származik:

Innen tudjuk, hogy Ferenc a későbbi trianoni határ melletti Gyulaváriban volt gyógyszerész. A gyógyszertár nyolc falut látott el, amik közül Trianon után hét Romániához került. Innentől kezdve a gyógyszertár csak vegetált. Ezt részletezte egy cikk 1921-ben:

„A gyulavári gyógyszertár mostoha sorsa.

Gyulavári 3.500 lakosú község Békés megyében, amelynek korábban 8 község tartozott a forgalmi körébe. Mindezeket Romániához csatolták és Császár Ferencgyulavári kortársunk immár annál kevésbé tud megélni a részére megmaradt egyetlen falu forgalmából, mert a község lakosai Gyula városába járnak be orvoshoz, amikor is a gyógyszert is mindjárt ottan szerzik be.

⁸ https://adt.arcanum.com/hu/view/Bekes_1916/?query=%22cs%C3%A1sz%C3%A1r+ferenc%22+gy%C3%B3gyszer%C3%A9sz&pg=251&layout=s

Az önhibáján kívül nehéz helyzetbe jutott kortársunk ennél fogva már hónapokkal korábban folyamodott a népjóléti miniszterhez, hogy engedje meg a gyógyszer-tárának akár Gyula városába, akár más, megfelelő megfelelő megélhetést nyújtó helyre leendő áthelyezését. Jóllehet a kérés teljesítése céljából a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület szintén interveniált, az eredmény késik. Valóban itt lenne az ideje, hogy a népjóléti miniszter úrteljes szociális érzéssel felkarolná szerencsétlen kartársunk ügyét és segítene rajta az egyetlen lehetséges módon, a gyógyszer-tár áthelyezésével.”⁹

Császár Ferenc kérése csak 1938-ban hallgattatott meg:

„Jogadományozás.

A belügyminiszter három új gyógyszer-tár felállítására adott engedélyt és pedig Budapesten a 184-ik gyógyszer-tárra a X. ker. Gyömrői úton Z. Császár Ferenc gyulavári gyógyszer-tártulajdonosnak [...]. A gyulavári gyógyszer-tár forgalmi körének csaknem³/₄ része elveszett a trianoni határ megállapítással.

A gyógyszer-tár tulajdonosa Z. Császár Ferenc kartársunk már majdnem két évtizede szorgalmazta gyógyszer-tárának megfelelő helyre való áthelyezését, ahol a gyógyszer-tárra, a gyógyszerellátás szempontjából szükség van, és ahol a gyógyszer-tár fennmaradása is biztosított. Az utóbbi időben már az egészségügyi hatóságok is intézkedést szorgalmaztak, mert a gyulavári gyógyszer-tár teljesen életképtelennek bizonyult. Értesülésünk szerint Z. Császár Ferenc budapesti jognyerésével egyidejűleg a gyulavári gyógyszer-tár megszüntetésére történt intézkedés. Z. Császár Ferenc több gyermekes, 60—65 év körüli családfő, aki évtizedeken át működött mint egyedül dolgozó gyógyszerész Gyulavárin. Egyik fia szintén okleveles gyógyszerész a Budapesti Gyógyszerészgyakornoki Tanfolyam tanársegéde.¹⁰,

Császár Zoltán

K: 1221 1
Sz: Gyulavári, 1912. szeptember 14.
A.n.: Bleyer Mária (Rózsa)
F: Sárkány Gabriella
E: Szarvas, 1948.
H: Budapest, 1999. május 3.

⁹ https://adt.arcanum.com/hu/view/GyogyszereszetiHetilap_1921/?query=%22cs%C3%A1sz%C3%A1r+ferenc%22+gy%C3%B3gyszer%C3%A9sz&pg=807&layout=s

¹⁰ https://adt.arcanum.com/hu/view/GyogyszeresziKozlony_1938/?query=%22cs%C3%A1sz%C3%A1r+ferenc%22+gy%C3%B3gyszer%C3%A9sz&pg=375&layout=s

„Gyulaváriban a Reálgimnáziumban érettségizett 1930-ban, gyógyszerészi diplomáját Budapesten kapta meg 1937-ben. Édesapja gyógyszerertárban dolgozott 1950-ig, majd a Gyógyszertár Vállalathoz tartozó Kápolna utcai, később Kőrösi Csoma úti gyógyszerertárakban dolgozott, és ő volt a kerületi főgyógyszerész is.

60 éves korában ment nyugdíjba, és közelítőleg 76 éves koráig nyugdíjas gyógyszerészként dolgozott.

13 éves volt, amikor [a sakkozók között] már ismertté vált a neve: Pikler Róbert mögött a 13 éves Császár Zoltán második lett (Budapesti Hírlap 1926.07.24). A későbbiekben a budapesti csapatbajnoki mérkőzések állandó részvevője. Egy időben a Magyar Textil SE, a későbbiekben Örvényi csapatának (Gyógyszertár) tagja (A csapat a II. osztály Steiner csoportjában 1963-64-ben 3. helyezett volt).

1979-ben, 67 évesen jelenik meg első [sakk] feladványa. 1982-ben és 1983-ban is megjelenik 1-1 alkotása. Műveiért több hivatalos dicséretet is kapott.

Két gyermekük született: Gabriella és Zoltán II.”¹²

Császár Károly II. Kálmán

K:	123
Sz:	Gyula, 1856. január 29.
A.n.:	Schweitzer Alojzia
F:	Szabó Franciska (1880-1914.)
E:	Gyula, 1903. február 17.
H:	Gyula, 1913. június 25.

¹¹ A fényképet a Gemini generálta egy rossz minőségű fekete-fehér fénykép alapján 2026. április 24-én.

¹² <http://www.sakk-magazin.hu/4si/kerdes.php?sorszam=111&lejatszoz=2>

Gyógyszerész végzettségű volt, de inkább szikvízgyártóként és italmérőként tevékenykedett.

Az első hír 1870-ből:

„Zabolai Császár Károly b.-csabai al gymnasiumi III. osztálybeli tanuló szülőházája iránti buzgalmától indítatva — a Mudrony János alapítványból szorgalmas tanuláért ez évben nyert Ferenc József cs. kir. 1866-ik évi teljes ezüst tallérját szerinte legilletékesebb helyre a gyulai muzeumi régi-pénztárgyűjtemény gyarapítására beadta.”¹³

1903-ban lopás áldozata lett:

„Császár Károly gyulai italmérőnél hetesként volt alkalmazva Szilágyi János, s miután ügyes, használható legénynek bizonyult, a háznál sok mindenféle szerepet töltött be. Ha a szükség úgy hozta magával, inasként szerepelt, ha kellett, csapos volt, de amellet a fát is felvágta. Sokoldalúságáért gazdája becsülte s bizalommal volt iránta, a fickó azonban erre méltatlannak bizonyult. Mint szemfüles ember, megleste, hogy Császár hol tartja pénzét és értéktárgyait. A folyó évi március 4-ikén beosont a lakásba és egy véső segélyével a bezárt szekrényt kinyitotta. Egy skatulyában 108 k. készpénzt és két, ékkövekkel diszitett aranygyűrűt talált. Habozás nélkül zsebre vágta. Az ajtót, nehogy árulója legyen, jól-rosszul bereteszelte. [...]”¹⁴

1913. évi haláláról így számolt be a helyi újság:

„Császár Károly okleveles gyógyszerész 8 napi súlyos szenvedés után f. hó [február] 25-án 54 éves korában jobbiélre szenderült. Az elhunyt csak ifjabb korában működött mint segéd a gyógyszerészi pályán, később szikviz gyártással foglalkozott, de pár év előtt azzal is felhagyott és csupán mint magánzó élt. Gyermektelen özvegye Szabó Franciska, s testvárбатыja dr. Császár Ferenc fájlalják korai halálát. Pénteken délután temették el a Szentkereszt temetőben levő családi sirboltba.”¹⁵

Telki, 2026. június 14.

Réthy Imre

¹³ https://adt.arcanum.com/hu/view/Bekes_1870/?query=zabolai+Cs%C3%A1sz%C3%A1r+K%C3%A1r%C3%B3ly+b.-csabai&pg=108&layout=s

¹⁴ https://adt.arcanum.com/hu/view/BekesmegyeiKozlony_1903_1/?query=szil%C3%A1gyi+j%C3%A1nos+hetes+volt&pg=299&layout=s

¹⁵ https://adt.arcanum.com/hu/view/Bekes_1913/?pg=248&layout=s&query=%22cs%C3%A1sz%C3%A1r+k%C3%A1r%C3%B3ly%22